

Küresel Kriz, 15 Temmuz İşgal Girişimi ve Gelecek

Ömer Faruk YELKENÇİ

KÜRESEL KRİZ, 15 TEMMUZ İŞGAL GİRİŞİMİ VE GELECEK

Küresel Kriz, 15 Temmuz İşgal Girişimi ve Gelecek

Özerinde sokaça olumsuz yoran, yapılan eğitim faaliyetleri aslında tabloya bütün olarak bakıldığında ciddi bir mesafe de kat etti. İstanbul Millî Eğitim Müdürü Ömer Faruk Yelkençi ile eğitim üzerine söyleşi gerçekleştirildi. İstanbul'da gerçekleştirilen projeler gibi pratik konuları yanı sıra eğitim felsefesine katkı olacak teorik konulara da değinme imkânı bulduk. (Gülşen Özer)

Ömer Faruk YELKENÇİ

Sizce eğitimin bireyin hayatındaki ve bir milletin geleceğindeki önemi nedir?

Aslında eğitim birey ve toplum için benzer anlamları barındırmaktadır. Hem bireyin hem de toplumun geleceğini inşa etmek açısından bakıldığında bu açıkça görülür. Bireylerin okuldaki eğitimden dışarıda bunu geliştirecek bir şekilde hayatlarını tasarlamaları da gerekir. Eğitimli bireylerden meydana gelen bir toplumun kültür ve medeniyet değerleri üretmede çok daha başarılı ve etkili olabileceğini söylemek mümkün...

Asıl önemli husus gelişip değişen ve aldiseleme muhtaç olan dünyamızda, eğitimli bireylerden oluşan milletlerin katkısı sandığımızdan çok daha fazla olacaktır. Bu kanaate, şu noktadan hareketle ulaşabiliyoruz: Bilindiği gibi uzun zamandır sosyal teorisyenler, psikologlar hakkı olarak görürüz insanın ruhsal olarak küresel krize dikkat çekiyorlar. Belki de eğitimle, dünyanın teknolojik ve bilimsel olarak gelişmişliğinin yanında insani değerler açısından yaşadığı düşüşü durdurarak medeniyetli yüreklerin sayısını artırmak, yer yüzünü daha adil ve yaşanabilir bir dünya haline getirebiliriz.

Ömer Faruk YELKENÇİ

Küresel Kriz, İşgal Girişimi ve Gelecek

En azından bu noktada yoğun bir çaba ortaya koyabiliriz. Sürdürülebilir kalkınma hamlelerinin başarıyla neticelenmesi, toplumun yaşam kalitesinin artması ve genç nüfusun değişen şartlara uyum sağlamak ülkemizin dünyanın geleceğinde güçlü bir şekilde yerini alması için eğitim ve öğretim hayati önem taşımaktadır. Milletimizin gerek değerleri gerekse de tarihi misyonu bakımından bunu gerçekleştirebilecek göce sahip olduğuna bütün kalbimle inanıyorum.

15 Temmuz işgal ve darbe girişiminin üzerinden bir yıl geçti. İlk olarak geriye gidip o hatırlanışın yaşandığı günlerde neler hissettirdiği ne düşündüğümüzü sormak istiyorum.

Açık yüreklilikle söylemeliyim ki korktum. İstanbul'daydım. Üzerimden uçaklar geçip patlamalar olurken nereye bomba atıyorlar diye düşündüm. İnsanların üzerine ateş açıldı, tanklarla, tüfeklerle, uçaklarla halk bedel aldı. Kendi ordumuz size saldırıyor, çok büyük bir şey olmalı diye düşündüm. Bu halikaten ölümcül bir durumdu. Bilgi akışı başlayınca zihnimde eksik olan parçalar tamamlandı ve FETÖ terör örgütü-

mün nasıl bir yapı olduğunu bildiğim için durumu anladım. Bunun bir işgale hazırlık olduğunu bunun bir ön çalışma olduğunu fark ettim. Türkiye düşünüldüğü gibi karıştırılabilseydi NATO ve Amerika kurtarıcı olarak gelecek Türkiye'yi parçalayacaktı.

Burada Türkiye'nin işgale hazır hale getirilme teşebbüsünün bu kadar hızlı, ani bir şekilde tasarlanabileceğini tahmin edebilir miydik diye bir soru sorulabilir. Özel Öğretim Genel Müdürlüğü yaptığımız dönemde özellikle Sayın Müsteşarımızda beraber dershanelerin dönüşümü sürecinde karşılaştığımız tehditlerle çok sıcak bir süreç yaşadık. Bu örgütün neler yapabileceğini yakinen gördük. Bu örgüt aynı zamanda insanı devşiren bilişel psikolojinin bütün yöntemlerini de kullanarak beyinlere tasallut etmeyi başardılar. Bunların mahir oldukları iki iş vardı; iftira ve hırsızlık. Kişilerin özel hayatlarını ve mahremelerini kaydedip daha sonra bunları tehdit unsuru olarak kullanıp iftiralanna boyun eğdirdiler. KPSS soruşturması sürecinden de konumum itibarı ile haberdar oldum ki buradaki hırsızlıkları birçok kişinin hakkını çalmaları demekti. Diğer sınavlarda soruları çaldılar. TÜBİTAK ÖSYM gibi kurumlar da örgütlenmişlerdi, soru hazırlama ekiplerinde adamları vardı. Böylece adamlarını istedikleri yerlere yerleştirebildiler.

FETÖ'nün en etkili olduğu kurumlar arasında eğitim kurumları vardı. İstanbul Millî Eğitim bünyesinde özel olarak bu bir yılda yaptığınız çalışmalarından bahsedebilir misiniz? Bakanlık düzeyinde de yapılan çalışmalar var bunların İstanbul'da uygulanma süreçlerinden de bahsederek 15 Temmuz'un İstanbul'un eğitim atmosferine nasıl bir yansımaları oldu?

Hızla gelişip değişen ve akhse-lime muhtaç olan dünyamızda, eğitimli bireylerden oluşan milletlerin katkısı sandığımızdan çok daha fazla olacaktır. Bu kanaate, şu noktadan hareketle ulaşabiliyoruz: Bilindiği gibi uzun zamandır sosyal teorisyenler, psikologlar hakkı olarak günümüz insanının ruhundaki küresel krize dikkat çekiyorlar. Belki de eğitimle, dünyanın teknolojik ve bilimsel olarak gelişmişliğinin yanında insani değerler açısından yaşadığı düşüşü durdurarak merhametli yüreklerin sayısını arttırmak, yeryüzünü daha adil ve yaşanabilir bir dünya haline getirebiliriz.

Şöyle; Yine genel müdür iken bu dershanelerin dönüşümü esnasında ağlarmın çok geniş olduğunu gördük dolayısıyla bu ağrı birden bire daha doğrusu çok kolaylıkla ortadan kalkacağını düşünmek hem hayal olur. Aynı zamanda kripto olmaları takıyıcı karakterleri olması bu işi zorlaştırıyor. 15 Temmuz'un ilk günlerinde nöbetler esnasında yanıma gelip benimle sohbet edip fotoğraf çekirmek isteyen bazı öğretmenlerin FETÖcü olduğuna dair yakındakiler beni uyardı. Benimle sohbet etmek isteyen bir öğretmeni engelleyemem ama benimle fotoğraf çekilmek onları kurtarmaz dedim. Bunlar her ortamı kullanarak saklanmaya çalışıyorlar. İstanbul'da 3800 kurs ihraç oldu, bu büyük bir sayı. Eğitim alanını çok fazla kullandılar çünkü hemen de tükeneciklerini söyleyemeyiz. Aslında asıl yapılması gereken de lider pozisyonlarını bertaraf etmek zorunda olmahtır.

15 Temmuz, Öğretim Programları ve İstanbul

15 Temmuz temasının müfredata yansıtılması hususunda Bakanlığımız gerekli çalışmaları yaptı. Müfredata 15 Temmuz konusu eklendi. Tarih ve Sosyal Bilgiler derslerinde İstiklal Harbi, Çanakkale Savaşı nasıl işleniyorsa 15 Temmuz da aynı şekilde işlenecek. Geçtiğimiz eğitim-öğretim yılı başında broşür dağıtıldı. Bizim yapabileceğimiz

en önemli şey ise bu konuyu sıcak tutmaktır. Biz şehit ailelerini gazilerimizi ziyaret ettik, eğitim alanında destek olmak için taleplerini aldık. Özellikle çocuklar büyük bir sarsıntı yaşıyor ama belli etmemeye çalışıyorlar. Onlar bu travmayı içlerinde yaşıyorlar ve bu daha sonra açığa çıkacak. İlgili kamu kurumlarımız samimi bir yolla elinden geleni yaparak bu ailelerin yanında olmaya çalışıyor. Tabii ki ne yaparsak yapalım onların acılarını din-

diremeyiz. Ben kendi açımdan hem görevim gereği hem de bir öğretmen olarak gelip ziyaret etmek isteyenlere sürekli kapımı açık tutarak onlarla oturup konuşup sohbet ederek yapabileceğim her şeyi yapmaya gayret ediyorum. Zaten onların yanına gitmekten, yanlarında olmaktan ağırbaşlılıkla onları anlamaktan başka ne yapabiliriz. Yani ne yapsak eksik kalır.

İstanbul'u eğitim ekseninde konuştuğumuzda sadece tek bir bölgeden bahsettiğimizi sanıyoruz. Oysa siz bu şehrin eğitim olarak tüm Türkiye'nin bir yansıması olduğunu ifade ediyorsunuz. İstanbul'un mevcut durumunu eğitim bölgeleri açısından nasıl konumlandırıyorsunuz?

İstanbul esasında siz ne yaparsanız yapın, nasıl çalışsanız çalışın kendini konumlandırıyor ve durumunu belirliyor. İstanbul'da gördüğünüz her şeyi Türkiye'nin genelinde görebilirsiniz, bu nedenle Türkiye'nin bir prototipi. İstanbul'a ait veriler üzerinden Türkiye'yi değerlendirebilirsiniz. Ülkemizin zenginliklerin ve çeşitliliklerin %90'a yakın bir kısmı sadece İstanbul'da var. Eğitim açısından örnek bir örnek verecek olursak azımlık okulları, yabancı okullar, mesleki eğitimde bazı alanlar bir iki istisna dışında sadece İstanbul'da var. Dolayısıyla İstanbul hem tarihi geçmiş hem eğitim alanındaki birikimi hem de 3 milyon öğrencisiyle 142.000 civarında eğitim personeli ile aslında çok büyük bir potansiyele. İstanbul'un eğitim arşivi neredeyse Türkiye'nin eğitim tarihini yazabilecek bir kapasitede. Kabul etmek gerekir ki, bu büyüklük bir dünya şehri olan İstanbul için büyük sorunları içerse de daha büyük çözüm imkanlarını da önümüze sermektedir. İstanbul'unuzun "Sadece bir semtini sevmenin bile bir ömre değeceği"nin" bilinciyle ve hassasiyetiyle görev yapıyoruz. İstanbul'u sevmeyen İstanbul'a hizmet edilemez inancındayım. Ayrıca iki büyük devletin başkentiğini yapmış, merkezi bir konumda olmuş dolayısıyla tarihi kökleri de var.

Eğitim ve kültür konusundaki etkinlik ve yetersizlikler sürekli konuşuluyor. Duygusal bir geçiş olacak ama imkân ve zaatlarıyla bu şehrin eğitim alanındaki çalışmalarından sorumlu olmak nasıl bir duygu?

İstanbul'un eğitimi konusunda büyük bir sorumluluk hissediyoruz. Şehrimiz, hem sayısal büyüklükleri hem de manevi büyüklüğü açısın-

dan önemli. Fakat ben diğer taraftan şunu da söylüyorum İstanbul'un dezavantajları yanı sıra avantajları var. Bunların üzerinde odaklanıyorum ve peygamber efendimizin gündeminde olmuş bir şehre hizmet etmenin güzelliği kumuna bakmak istiyorum ve inanıyorum ki prensip olarak güzellikleri, imkânları gündeminizde tutarsanız onları da çoğaltırsınız. Peygamberimiz'in gündemine girmiş şehre hizmet etmekten daha büyük bir onur olmaz.

Eğitim Kademelerine Yüklenen Anlam ve Temel Değerler

43

İstanbul Millî Eğitim Müdürü olarak ayağınızın tozuyla geldiniz ve böyle bir ortam da görev başladınız belki tasarladığınız projeleriniz vardı bu ortam ve şartlar yüzünden ertelediğiniz projeleriniz oldu mu? Ya da mutlak işlerde bir aksama oldu mu?

Kesinlikle hayır. 16 Temmuz'da sürücü kurslarımız alakalı bir sınavımız ve o gün İstanbul Emniyet Müdürümüzü aradım -ki 15 Temmuz gecesi onların nasıl büyük bir mücadeleye verdikleri çok iyi biliyoruz- bu sınavı yapacağımı söyledim. Kendisi bu şartlarda güvenlik için polis yönlendirmem mümkün olmayabilir dedi. Ben de "Eğer biz bugün bu sınavları yapmazsak kaos kabul etmiş oluruz yaparsak da hayat devam ediyor hiçbir şeyden çekinmediğimizi bizim kazandığımızı ilan etmiş oluruz" dedim kendisi de çok sıkıntılı bir sürecin akabinde olmasına rağmen sağolsun, bizim sınavlarımızdaki güvenliği ve emniyeti almayı kabul etti. Sınavı yaptık. Gece darbe teşebbüsü oldu, dolayısıyla biz bugün işleri erteleyelim demedik, tıpkı göreve geldiğimizde de yapmayı planladığımız her şeyi uygulamaya koyduğumuz gibi. Mesela ilk akla gelen İstanbul Öğretmen Akademi-

leri, (Zihinden Makineye Bilgisayar Bilimleri Öğretimi) Harezmi modeli, Tematik Mesleki Liseleri çalışmasını ve daha bir çok projeyi başlattık. Düşündüğümüz hiçbir projeyi erteleyelim aman kapılık var diye düşünmedik. Bir gecede 168 okul müsadere edilirken müdür yardımcısı arkadaşlarımızla burada sabahlayarak bu devralma ve süreçlerini yürüttük. Bunları yaparken diğer taraftan bu projelerle ilgili sürecin aksamadan yürütmesi talimatını verdik ve hamdolsun bu projelerimizde çok güzel oldu. Önümüzdeki sene de geliştirerek devam edeceğiz. 15 Temmuz'la oluşturulmaya çalıştığımız kargaşa ortamına karşı biz de böyle bir tepki verdik yani daha çok çalışarak. Rutin işlerimizin aksaması darbecileri memnun edendi bu olmadı hamdolsun.

Peki, genel olarak bu kalkışma eğitim sistemimizi ve geleceğini nasıl etkiledi? Sizden bundan sonraki çalışmalarınız nasıl devam edecektir?

Bundan sonra hep beraber yapmamız gereken şeyler var. Biz bu çetenin en fazla eğitim üzerindeki çalıştığını biliyorsak bu alanda kaybettiklerimizi tekrar inşa etmeliyiz. Her şeyden önce eğitim sistemimizde tekrar bu tip tehlikelerin ortaya çıkmamasını sağlamalıyız. Eğitim kademelerine hangi anlamlar yükliyorsunuz sorusunu düşünelim. İlkokula, ortaokula liseye hangi anlamı yükliyorsunuz? Bu süreçte çocuklarımızdan ne bekliyoruz. Mesela çocuğun zihinsel faaliyetlerinin geliştiği dönem olarak ortaokul kişiye bir şey anlatmalı. Soyut düşünme becerilerinin, zihinsel faaliyetlerin arttığı bir dönem olarak eğitim nokta-i nazarından da bu kademelendirme yapılırken süreci fark ettirecek kavramlar olmalı. Bu öğretmeni de öğrenciyi de farklılaştırır.

Çocuklarımızın sorgulama, eleştirme, karar verme, soru sorma yetenekleri bu dönemde daha çok geliştirilmelidir. Soru sorma becerisi eğitim açısından en önemli noktalarından biridir diyebiliriz. Doğru soru sorabilmeyi başarmış öğrenci öğrenmeye başlamıştır. Bu becerileri geliştirmek bedellenmelidir ki iradelerini tasallut edecek herhangi bir tehlikeye karşı dik durabilsinler. Bir daha 15 Temmuz olmaması için her şartta doğruyu seçebilen çocuklar yetiştirmeliyiz. Okullarda çocuklar doğru bir din anlayışı ile yetiştirilmeli ki FETO gibi yapılanmalara karşı durabilmeli. Biz böyle nesiller yetiştirmeliyiz ki hem düşünme becerileri gelişmiş olmalı hem de dinini iyi bilmeli...

Düşman Terminatör filminde olduğu gibi sürekli form değiştirebilir dolayısıyla vatanımı seven doğru düşünen temel değerlerini sahiplenen nesiller yetiştirirse tehdit nasıl gelirse gelsin ona karşı durabilir. Japonya'da temel eğitimde merkezi değerler vardır. Japonya'ya ait olma, Japonya'nın gelecek daha güçlü bir ülke haline getirme ideali ilk olarak verilir. Bilgi daha sonraki yıllarda da öğrenilebilir denir. Değerler doğru bir şekilde aktılırlar, şahsiyetler doğru olarak inşa edilirse yani temel taş taşlar vaktinde konursa düşman ne taraftan gelirse gelsin ister modern ister postmodern kulağı burununu buna karşı duracak nesiller ortaya çıkacaktır.

Bir Eğitim Felsefemiz Olmalı

Geçen yüzyılın son çeyreğinden beri, başta gelişmiş dünya ülkeleri olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde, davranış sorunları ve duygusal sorunlarda büyük bir artış gözleniyor. Okulun klasik misyonunu tamamladığını ifade ediyor eğitime ilgili düşünce üreticiler. Sizce bu yüzyılda eğitimi-miz nasıl şekillenecek?

Evet, eğitimde daha çok yönetime vurgu yapıyorum çünkü anlatmaya çalıştığımız şey şu; insan hafızasını bir kap olarak düşünerek olursanız bu kabı son noktaya kadar doldurduğunuz da kapasite dolmuş olur. Fakat temel ihtiyacı olan lazım olan bilgileri verdikten sonra yöntem bilgisini öğretirseniz yöntemi kullanarak bilginin kendisine ulaşabilir. Eğitim sisteminde müfredatın merkezinde kazanımların değil yöntemin olması gerektiğini düşünüyorum. Kazanım merkezli müfredat eğitim sistemini geliştiremez. 2005'te yapılandırmacı yaklaşımın benimsendi... Tabii tek başına doğru olduğunu söylemiyorum kendi özgün yaklaşımlarımızda buna eklenmeli. Sorun şu, yapılandırmacı yaklaşımı kazanım merkezli bir müfredat üzerinden uygulamaya çalışıyoruz. Her şeyden önce bir eğitim felsefemiz olmalı. Özel Eğitim Genel Müdürlüğü yaptığım dönem Bakanlığımıza kongre geleneğini getirdik. İlk olarak yapılan kongrede Özel Eğitim Genel Müdürü olmama rağmen bu kongrede eğitim felsefesi temasını seçtik, "21. yy'da bir Eğitim Felsefesi Okutunmak" Önce balesi açınız netleşmeli yani...

Evet. Bu için felsefesi ortaya konmalı ki sonra onun üzerinden ilerlemeli yani klasik metafor da olduğu gibi bir ayağımız kendi değerlerimiz

üzerinde sabit diğer yeniliklere açık olmalı. Biz hep ortadan başlıyoruz. Bu yüzden hiçbir şey oturmuyor. Bu nedenle önce yöntem diyoruz. Hazın vermek değil onu bulmasını sağlamak önemlidir. Bunlar okulsuz toplum vs. güzel yani kulağa da hoş geliyor fakat hani kendi coğrafyamızla alakalı düşün-düğümüzde realist bir yaklaşımla şu söyleyebiliriz; mevcut modern devletin okulu muhakkak değişecek, bu kesin hatta kaçınılmazdır. Değişim yaşanıyor farkında olsak da olmasak da.

Eğitim tarihçileri bundan 50 yıl sonra farklı şeyler yazacaklar. Çocuğa şu anda ailesi, çevresi, okul ve teknoloji öğretiyor peki hangisinin öğrettiğini alıyor, hangisi daha çok öğretiyor. Okul cazibe merkezi olmaktan çıkıyor. Biz sınav merkezli bir eğitim yapıyoruz ama bu kalktığında okul alternatiflerinden bir tanesi haline gelecektir diye düşünüyoruz ama bu süreci kontrol etmek önemli. Süreç her hâlikârda ilerliyor asıl olanı, buna modâbil olmayı başarmak yoksa nasıl bir şeyle karşılaşacağımızı tahmin etmeniz mümkün olmayacaktır.

Öğretmenlik Biraz da Ufuk Çizektir

İstanbul için uygulamaya başladığımız yeni projeler olduğundan bahsettiniz. Öğretmen Akademileri bunlardan biri... Akademiler Millî Eğitim Bakanlığı'nın Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılmasıyla alakalı kurumsal reformları arasında da geçiyordu. Sanırım İstanbul'da gündeme gelen akademiler daha farklı bir anlayışa dayanıyor?

Hemen şunu belirtmeliyim ki, Öğretmen Akademileri Projesi kesinlikle eğitim bilimlerimizin tekrar edileceği, öğretmenlerimize kendi alanlarına ait bilgilerin verileceği bir yaklaşım kesinlikle benimsemiyor. Fakat öğretmenimizin docanım ve yöntem noktasında eskilerin tabiri ile bir çeşitbi olması gerektiği marifetini içeriyor. Çünkü muallim aynı zamanda bir aydındır, aynı zamanda uzman... Her konuda belli bir malumata sahip olmalıdır... Buna ek olarak kendi alanının da uzmanı olacak elbette... Bilenler bilir Ahmet Hamdi Tanpınar, liselerde öğretmenlik yaptığı yıllarda öğrencilerinde bir edebiyat fikri oluşturmaya gayret etmiş... Yani dikkat edelim böyle geniş bir ufuk, geniş bir perspektif... Tabii her öğretmenden bir Tanpınar çıksın demiyoruz, bu mümkün de değil ama öğretmenlik biraz da ufuk çizmek demektir... Hedef, ideal ittifaz ettirmektir. Osmanlı modernleşmesinden erken cumhuriyet devrine ve sonrasına

baktığımızda Yahya Kemal Beyatlı'nın, Reşat Nuri Güntekin'in daha sonraki yıllarda Mahir İz'in, Elia-tun Cem Güney'in, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, Nihad Sami Banarlı'nın, Behçet Necatigil'in, Nurettin Topçu'nun öğrencilerin karşısına çıkmak ders anlatıklarını biliyoruz. Öğretmenlerimiz bu nitelikteki isimlerle temas ederek, o bilgiyi, o görgüyü, o tecrübeyi ve onlardan ilham alarak okuyturdıkları yöntemi kullanarak onu en azından öğrencilerimizle aktarıyorlar diyoruz.

Bununla birlikte öğretmenlerimizin, kendi alanı disiplinler arası bir yaklaşımla farklı alanların birlikleriyle desteklemesinin faydalı olacağı kanaatindeyiz. Sözelimi ben tarihçiyim, tarihi anlatırken müzikten nasıl istifade edebileceğimi kendime sorabiliyordum. Felsefe anlatırken gülden, din anlatırken edebiyattan, edebiyat anlatırken sinemadan istifade ederek yöntemlerimizi çeşitlendirmemiz gerekir ki eğitim faaliyetlerimiz nitelikli olabilsin. İnterdisipliner bir yaklaşım içinde olmayız. Aksi takdirde okullarımız ve derslerimiz sıkıcı olmaktan kurtulamayacağı gibi öğretmenlerimizin mesleki yabancılaşmalarının ve tokenmişliklerinin önüne geçilemez. Tabii en önemlisi de bunun yanında görevlilik esasına dayalı bir program çerçevesinde yürütülmesini öncelidik. Bundan dolayı akademilerimizi ders odaları olarak değil daha geniş perspektifle oluşturduk. Neticede Bilim, Sanat, Lisans, Edebiyat ve Müzik Akademilerini 5 Kasım itibarı ile hayata geçirmiş olduk. Ayrıca Bilim Akademisi altında; Türk İslam Düşüncesi ve Bilimi, Sosyal Bilimler ve Bilim Olimpiyatları Enstitüleri bulunmaktadır. Büyük bir memnuniyetle belirtmeli-

İstanbul'un eğitim arşivi neredeyse Türkiye'nin eğitim tarihini yazabilecek bir kapasitede. Kabul etmek gerekir ki, bu büyüklük bir dünya şehri olan İstanbul için büyük sorunları içerse de daha büyük çözüm imkânlarını da önümüze sermektedir. İstanbul'unuzun "Sadece bir semtini sevmenin bile bir ömre değeceğini" bilinciyle ve hassasiyetiyle görev yapıyoruz. İstanbul'u sevmeyen İstanbul'a hizmet edilemez inancındayım.

yım ki akademiler çok rağbet gördü, katılımcı öğretmenler büyük bir iştiyakla devam ettiriler ve çok güzel sonuçlar elde ettiler.

Okul İklimi Oluşturmak, Adabımuşerret ve Okul Dergileri

Mesleki Teknik Eğitim öteden beri çok konuşulan meselelerimiz arasında. Bu konuda hayata geçirdiğiniz proje hangi aşamada?

"Okul-Sanayi İş Birliği İstanbul Modeli Projesi" ülkemizin mesleki eğitim kurumlarını ve sektörün aktörlerini birer protokol ile birbirine bağlayan bir çalışma olmuştur. Böylece iki alana birden fayda sağlanmış, iş gücü ve imkânlar bir araya getirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve İstanbul Sanayi Odası arasında imzalanan protokol sayesinde mesleki eğitim kurumları ile sanayi ve sektör birlikleri arasında işbirliği sağlanarak arz-talep uyumunun giderilmesi, yönetsel ve operasyonel yeni bir mesleki ve teknik eğitim modeli oluşturulması hedeflenmiştir. Bu protokol "Okul-Sanayi İşbirliği İstanbul Modeli Projesi"nin İstanbul'dan başlamak üzere, ülkedeki mesleki ve teknik eğitim sisteminin yapısını, ekonomik ve insan kaynaklarına dayalı gereksinimlerini giderilmesini ve sektörlerin nitelikli iş gücü ihtiyacının verimli bir şekilde karşılanmasını sağlamaktadır. Bu protokolle hedeflenen amaçlara ulaşabilmek için meslek odaları, meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşları ile Valilik ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda ilimizdeki Mesleki Eğitim Kurumlarının ilgili sektörlerdeki firmalar ile eşleştirilerek her bir kurum için hamî sektörler oluşturulmuştur. Bu proje ile teknolojik işbirliği, deneyim paylaşımı ve istihdam odaklı teşvikler sağlanmıştır.

Her şeyden önce eğitim sistemimizde tekrar bu tip tehlikelerin ortaya çıkmamasını sağlamalıyız. Eğitim kademelerine hangi anımlar yüklüyoruz sorusunu düşünelim. İlkokula, ortaokula liseye hangi anlamı yüklüyoruz? Bu süreçte çocuklarımızdan ne bekliyoruz. Mesela çocuğun zihinsel faaliyetlerinin geliştiği dönem olarak ortaokul kişiye bir şey anlatmalı. Soyut düşünme becerilerinin, zihinsel faaliyetlerin arttığı bir dönem olarak eğitim nokta-i nazarından da bu kademelendirme yaparken süreci fark ettirecek kavramlar olmalı. Bu öğretmeni de öğrenciyi de farklılaştırır.

Bu proje kapsamında, İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerimizde imzalanan protokol sayısını 256 olmuştur. Proje kapsamında okullarımızda kurulan atölye/ laboratuvar sayısı 107'dir. Kurulan atölye/laboratuvarlarını yaklaşık maliyeti 25.121.600 liradır. Protokoller kapsamında 4.227 öğretmenimiz sektörden eğitim aldı. 10.384 öğrencimiz protokol imzalayan işletmelerde staj yaptı. Protokol imzalayan işletmeler tarafından 11.252 öğrencimize okulda eğitim verildi. Protokol kapsamında 1.538 öğrencimiz mezuriyet sonrası işletmelerde istihdam edildi. Proje, nihayetinde Bakanlığımızca bütün Türkiye'ye yayılan bir model oldu.

Mesleki ve Teknik Eğitim alanında bir diğer projemiz ise "Tematik Meslek Liseleri Projesi" olmuştur. Sektör ve meslek liselerini birbiriyle kaynaştıracak, öğrenciye sahasında bilgi ve tecrübe aktarım yoğunluğunu arttıracak bu çalışmanın, yakın zamanda meyvelerini vereceğine inanıyoruz tamdır. Böylece okul sonrası iş sahasına geçiş ve uyum sürecinin daha rahat ve kolay olmasını hedefliyoruz. Proje kapsamında 7 Mesleki ve Teknik Anadolu Lisemiz Tematik Lise olarak bakanlığımız tarafından onaylanmıştır. Sonuç olarak bu okullarımız için Okul-Sanayi İş Birliği İstanbul Modeli Projesi ve Tematik Meslek Liseleri Projesi ile bir hat oluşturduk.

Osmanlı modernleşmesiyle birlikte gündeme giren konulardan biri, klasik dönemde edeb kitapları arasında geçen hususların adabımuşerret şeklinde karşımıza çıkması oldu. Ahmet Mithat Efendi başta olmak üzere pek çok kişi ya Batıdan uyarlayarak ya da kendisi bizzat birtakım kitaplar kaleme aldı. Cumhuriyet devrinde de Batılılaşmaya mahuf uygulamalar oldu. Adabımuşerret çerçeve-

sinde önümüzdeki sene için ne gibi çalışmalar yapılacaktır? Devam eden projeleri beklediğiniz sonuçlar açısından değerlendirdiğinizde ne söylersiniz?

Öncelikle eğitim alanına, sonrasında ise topluma faydalı olacağını düşündüğümüz "Adabımuâşeret Projesi" ise, güçlerin artmasıyla sosyal kırıma, modernleşme, toplumsal deformasyon ve anomimin bir neticesi olarak kaybolmaya yüz tutan adabımuâşeret kurallarımızı tekrar çocuklarımızın gündemine dâhil etmeyi amaçlıyor. Adabımuâşeret projesi ile nezaket, edep, haya gibi değerlerimiz canlandırılacak. Adabımuâşeret projesi ile İstanbul Beyefendisi, İstanbul Hanımefendisinin ne olduğunu tekrar hatırlayalım istedik. Bu gayeyle 25-26 Mayıs 2017 tarihlerinde İstanbul Adabımuâşeret Projesi Materyal Geliştirme Çalıştayı ile devam etti. Çalıştaya akademisyenler, medya mensupları, STK temsilcileri, yayıncıları, yazarlar ve öğretmenler katıldılar. Bu kapsamda, 10 pilot okul ile çalışmalara başlanmış, servisten yemekhaneye, sınıftan bahçeye kadar uygun bir okul iklimi oluşturularak tüm katılımcıların süreci dâhil olmaları hedeflenmiştir. Materyal Geliştirme Çalıştayı, Açık Uçlu Masal Yarışması, Materyal Geliştirme (etkinlik kitapları ve öğretmen kılavuzları), Okul İkliminin Oluşturulması gibi etkinliklerin ardından öğretmenlere yönelik hatırlama seminerleriyle proje faaliyetleri devam edecektir.

Hatırlama seminerlerinde amacımız, 30 saatlik bir seminer programı kapsamında öncelikle pilot okul öğretmenlerine, daha sonra ilçe bazlı gömülü öğretmenlere seminer takvimi oluşturmaktır. Seminerlerde, İstanbul Adabımuâşeret Projesi Tanıtımı 2, Dünyada Ortak Adabımuâşeret Kuralları 2, Adabımuâşeret Eğitiminde Örtük Öğrenme Yaklaşımları 4, Okullarda Uygulamalar 4, Etiklik ve Materyal kullanımı 4, Rol Model, Masal, Oyun ile Adabımuâşeret 6, Öğretmen Kılavuzlarının Tanıtımı, Deneyimsel Öğrenme Eğitimi 8 saat olmak üzere toplam 30 saat seminer verilecektir. Çalıştayı hemen akabinde başladığımız çalışmalarını Eylül ayı itibarıyla uygulamaya geçirmeyi planlıyoruz.

Boylece öğrencilerimizin okul ortamında oluşturulan iklimle, sosyal öğrenme yolu ile yapayarak görenek hal lisam ile öğrenecekleri Adabımuâşeret, kendilerine asırların birikimi ile oluşan adabımuâşeret iklimi hatırlama ve yaşama imkânı verecektir. Geleceğin sahibi çocuklarımızı ve gençlerimizin donanımlarını artırmak, bilgi ve görgü

alanlarında kendilerini üst seviyelere taşımak adına planlayıp hayata geçirdiğimiz projeler ve diğer faaliyetlerin onları akademik, sosyal, kültürel ve manevi alanda destekleyeceğine inanıyoruz. Bu çalışmalarda okul iklimi oluşturmak önemlidir. Sağlık, mutlu ve iyi eğitim almış bireylerin bizleri dünya çapında daha iyi temsil edeceği açıktır, bunun için elimizden geleni yapıyoruz. Çalışma arkadaşlarımızla beraber bundan sonra artarak devam eden çalışma heyecanımızda doğru işler ve daha iyisini yapmaya gayret edeceğiz.

Cemal Meriç'in dergiler için kullandığı meşhur bir ifade var *Hür teğekkürün kalesi...* Okullarımızda pek çok dergi çıkıyor. Fakat bunlar belli bir standarda sahip değil. Çoğu baltan gibi... Bu konuda yazılmış herhangi bir akademik bir çalışma da yok. Bildiğim kadarıyla Cemal Süreya'nın bir iki değinisi var. Okul dergileriyle ilgili bir çalışmamız olacak mı?

Okullarda çocuklarımızın dergi çıkartmasını çok önemsiyorum fakat öğretmen ağırlıklı çalışmalar tercih etmiyorum. Öğretmenlerimiz, ülke çapında yayın yapan kendilerine uygun dergilerde yazmalarını fakat okul dergilerinde öğrencilerimiz önde olmalı, öğrenci için içinde olmalıdır. Bu hususu İstanbul Öğretmen Akademilerinde bir dergi nasıl hazırlanır, çıkartılır, yazı nasıl yazılır, çocuklar nasıl yönlendirilir başlıklarının altında anlatıldı. Bir derginin matbaa aşamasına kadar tüm süreçlerini öğretmenlerimize anlatıldı. Bu çerçevede öğretmenlerimizin öğrencilerini dergi için teşvik etmelerini ve yönlendirmelerini bekliyorum. Derginin çok önemli bir tecrübe olduğunu düşünüyorum fakat burada en önemli şey öğrenci merkezi olacak, öğrenci yazacak, öğretmen yönlendirici olacak. Öğretmenin görevi mücerret kılavuzluk...

Bize vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Umarım dergisini öteden beri takip ederim ve saygı duyarım. Düşünce dünyamıza önemli katkılarda bulunduğunu düşünüyorum. Bu vesileyle düşüncelerimizi açıklama imkânı sunduğunuz için ben de teşekkür ederim.